

BEELDDE KUNST Zintuiglijke tentoonstelling in cultuurhuis Marres

Eén van de gangen uit de tentoonstelling *Relativity of Matter*.

foto Harry Heuts

Wakker zijn en dromen

De tentoonstelling *Relativity of Matter* in cultuurhuis Marres is een zintuiglijke ervaring, waarin kijkers volledig ondergedompeld worden in een fantasiewereld.

door **Marjolein Welling**

Een zware, eikenhouten deur valt dicht. Doodse stilte. Complete duisternis. Wanneer de ogen zich aanpassen aan het donker, doemt in cultuurhuis Marres in Maastricht een mysterieus, gitzwart gangpad op. Op de tast loop je door een donkere gang, om uit te komen in een ondefinieerbare ruimte. Gevoelens van claustrofobie en controleverlies maken plaats voor verwondering en nieuwsgierigheid. Bezoekers mogen alleen of maximaal met zijn tweeën naar binnen bij de tentoonstelling *Relativity of Matter*, van beeldend kunstenaar Levi van Veluw (30). Ieder kwartier mag een nieuw koppel of eenling het onherkenbare gebouw in, die na dit tijdsbestek ook weer buiten staan. Eenmaal in de tentoonstelling, verdwijnt alles. Tijd, kopzorgen, telefoons - die moeten worden ingeleverd. Wat er concreet is te zien, blijft geheim. Dat zou volgens Van Veluw de ervaring tenietdoen. Bezoekers gaan compleet op in het kunstwerk. Door donkere gangen-

stelsels maken ze een sprookjesachtige tocht door verschillende kamers, die allerlei emoties kunnen oproepen, van melancholie en eenzaamheid tot geluk en euforie. Dat komt door een allesomvattende, zintuiglijke ervaring, legt Van Veluw uit. „Wat ik wil bereiken is dat je niet op een normale manier naar het kunstwerk kijkt, maar dat je het kan ervaren door middel van al je zintuigen.”

De voorstelling komt dan ook niet binnen via de hersenen, maar gevoelsmatig. Dit werk gaat over angst en controleverlies, omdat je van tevoren niet weet wat je kunt verwachten. Maar ook omdat je jezelf niet meteen kunt verhouden tot de ruimte waarin je bent, vertelt Van Veluw. „Het gebruikte materiaal wordt in het begin lastig als zodanig herkend, door de soms minimale belichting of suggestieve vormgeving. Van nature proberen mensen controle te krijgen over hun omgeving, wat nu een uitdaging wordt. Die worsteling om dat toch voor elkaar te krijgen, vind ik heel mooi.”

Even voor de duidelijkheid: dit is geen horrorhuis. Geen kettingzagen. Geen mensen die je bij je enkels vastgrijpen of bewegende ob-

jecten. Elk gebruikt materiaal - zoals hout, steen en water - is solide en geluidloos. Ze zijn puur bedoeld om naar te kijken. Om deze tentoonstelling optimaal te kunnen ervaren, nam Van Veluw de volledige context van Marres weg. Die is in zijn geheel verbouwd voor deze installatie, waar hij een jaar lang intensief aan werkte. „Waar je in een museum met een afstand naar een schilderij kijkt, is ontsnapping aan deze installatie niet mogelijk. Dat komt door de duisternis en omdat prikkels die doen denken aan het gebouw - zoals stopcontacten, lampen en ornamenten - zijn weggenomen met zwarte doeken. Daardoor kan de bezoeker niet anders dan zich overgeven aan de ruimte waar hij is.” Dat vraagt om veel subtiliteit, zegt Van Veluw. „Als je onderdelen ziet die je herinneren aan het cultuurhuis, werkt het al niet meer. Daarom hebben we bijvoorbeeld de receptie verplaatst naar buiten, om geluiden uit te bannen. Ook legde ik in de installatie bewust geen interactieve elementen, zoals een hand ergens in moeten steken of bewegende mensen in de installatie.”

Weer buiten, is het even knippen met de ogen. Het gevoel dat je hebt als je net wakker bent geworden overheerst. Wakker uit een droomwereld, waarin je het liefst nog even verder had willen slapen.

► **Bezoekers mogen alleen of maximaal met zijn tweeën naar binnen in een donkere fantasiewereld**

Nog te zien in Marres Maastricht tot 17 januari 2016. Reserveren kan via www.marres.org/booking